

Europos ir Lietuvos Respublikos vidaus vandenų transporto priemonių garsiniai signalai.

Europos vidaus vandenų kelių laivybos taisyklių (CEVNI)

4 skyrius

GARSINĖ LAIVŲ SIGNALIZACIJA. RADIOTELEFONO RYŠYS

4.01 straipsnis. Bendrosios nuostatos

1. Tais atvejais, kai šių Taisyklių nuostatose ar kitose taikomose nuostatose numatyti kitokie, negu dūžiai į varpą, garsiniai signalai, šie garsiniai signalai turi būti duodami:

a) laivuose su mechaniniu varikliu, išskyrus kai kuriuos mažuosius laivus, jeigu jie nėra laivai, turintys radiolokacinę įrangą, – mechaniniais garsiniais signaliniais prietaisais, įrengiamais pakankamame aukštyje, kad garsiniai signalai galėtų laisvai sklirti į priekį, taip pat, pagal galimybes, atgal; signaliniai prietaisai turi atitikti šių Taisyklių 6 priedo I skyriaus reikalavimus;

b) nesavaeigiuose laivuose ir mažuosiuose laivuose su mechaniniu varikliu, kurių mašinų įranga neturi prietaiso signalams duoti, – trimitu ar atitinkamu rageliu; šie signalai turi atitikti šių Taisyklių 6 priedo I skyriaus 1 dalies b punkto ir 2 dalies b punkto reikalavimus.

2. Laivų su mechaniniu varikliu garsiniai signalai turi būti dubliuojami sinchronizuotais šviesos signalais; šie šviesos signalai turi būti geltoni, ryškūs ir matomi iš visų pusių. Ši nuostata netaikoma mažiesiems laivams, signalams, numatytiems 6.32 straipsnio 4 dalies a punkte (I kategorija), kuriuos radiolokatoriumi duoda laivai, plaukiantys pasroviui, ir dūžiams į varpą arba skambinimui varpu^{1 2}.

3. Kai judama vilkstine, nustatytus garsinius signalus turi duoti, jei nėra specialiųjų priešingų nuostatų, tik laivas, kuriame yra vilkstinės laivavedys³.

4. Kai laivas, patyręs nelaimę, nori paprašyti pagalbos, jis gali signalus perduoti pasikartojančiais dūžiais į varpą ar ilgais garsais. Šie signalai pakeičia ar papildo vizualiuosius signalus, numatytus 3.30 straipsnyje.

5. Siekiant užtikrinti garsinių signalų girdimumą, svertinis garso slėgio lygis vairinėje, toje vietoje, kurioje yra vairininko galva, neturi būti didesnis kaip 70 dB (A), jeigu laivas plaukioja normaliomis eksploatacijos sąlygomis⁴.

6. Varpo dūžio gausmo trukmė turi būti apie 4 sekundes. Jis gali būti pakeistas tokios pat trukmės metalo dūžių į metalą serija.

---

¹ Kompetentingos institucijos gali padaryti šį reikalavimą privalomą. Bet tokiu atveju jos turi atleisti nuo šios pareigos laivus, priklausančius valstybėms, kurioms tokia pareiga nenustatyta.

² Kompetentingos institucijos gali nenustatyti, kad šis reikalavimas yra privalomas kai kuriuose vandenų keliuose, kuriuose taikoma Tarptautinių laivų susidūrimo jūroje prevencijos taisyklių 34 taisyklės b ir d punktai.

³ Kompetentingos institucijos gali nustatyti, kad tuo atveju, jeigu vilkstinės priekyje plaukia pagalbinis vilkikas, šiuos signalus turi duoti arba irgi turi duoti šis vilkikas.

⁴ Kompetentingos institucijos gali leisti 75 dB (A) triukšmo lygį.

4.02 straipsnis. Garsinių signalų naudojimas

1. Nepažeisdamas kitų šių Taisyklių nuostatų, kiekvienas laivas, išskyrus mažuosius laivus, nurodytus šio straipsnio 2 dalyje, turi prirėikus duoti signalus, nurodytus šių Taisyklių 6 priedo III skyriuje.

2. Pavieniai mažieji laivai ar laivai, kurie velka ar veda sujungtus tik mažuosius laivus, gali prirėikus duoti bendrus signalus, numatytus šių Taisyklių 6 priedo III-A skyriuje.

4.03 straipsnis. Draudžiami garsiniai signalai

1. Draudžiama naudoti kitokius garsinius signalus, negu tie, kurie nurodyti šiose Taisyklėse, arba naudoti nurodytus signalus kitomis sąlygomis, negu tos, kurios nustatytos ar leidžiamos pagal šias Taisykles.

2. Bet ryšiui tarp laivų ar tarp laivų ir kranto leidžiama naudoti kitus garsinius signalus, jei jų negalima palaikyti signalais, nurodytais šiose Taisyklėse.

4.04 straipsnis. Radiotelefono ryšys⁵

1. Visa radiotelefono ryšio įranga, esanti laive ar plūduriuojančioje priemonėje, turi atitikti kompetentingų institucijų reikalavimus ir būti eksploatuojama pagal šiuos reikalavimus⁶.

2. Laivai su mechaniniu varikliu, išskyrus mažuosius laivus, keltus ir plūduriuojančius įrenginius, gali plaukioti tik tuomet, jeigu juose yra du tvarkingai veikiantys radiotelefonai. Plaukiant radiotelefonų kanalai, nustatyti radijo ryšiui tarp laivų palaikyti ir navigacinei informacijai perduoti, turi būti visą laiką įjungti, kad būtų galima perduoti ir priimti informaciją. Kanalai, skirti navigacinei informacijai perduoti, gali būti išjungiami tik trumpam laikui, informacijai kitais kanalais perduoti ar priimti.

3. Keltai ir plūduriuojantys įrenginiai su mechaniniu varikliu gali plaukioti tik tuo atveju, jeigu jose yra tvarkingai veikiantis radiotelefonas. Plaukiant radiotelefono įtaiso kanalas, nustatytas radijo ryšiui tarp laivų palaikyti, turi būti visą laiką įjungtas, kad būtų galima perduoti ir priimti informaciją. Šis kanalas gali būti išjungiamas tik trumpam laiko tarpui, informacijai kitais kanalais perduoti ar priimti. Pirmame ir antrame šio punkto sakinyje esančios nuostatos taikomos ir eksploatacijos metu.

4. Kiekvienas laivas, turintis radiotelefoną, prieš praplaukdamas riboto matomumo ruožus, siaurus laivybos kelius ar tiltų tarpatramius, privalo kanalu, skirtu radijo ryšiui tarp laivų palaikyti, pranešti apie savo buvimą.

5. Skydas „B.11“ (7 priedas) rodo, kad kompetentingos institucijos reikalavimu radiotelefonas yra privalomas.

---

⁵ Kompetentingos institucijos gali atsakyti taikyti šio straipsnio nuostatas kai kuriems vidaus vandenų keliams, kurie nenaudojami tarptautiniam vežimui.

⁶ Daugelio šalių EEK narių vyriausybų telekomunikacijų tarnybos suderino nacionalinius techninius ir eksploatacinius reikalavimus, keliamus radiotelefono įtaisams, esantiems vidaus vandenų plaukiojimo laivuose, Regioniniame susitarime, remiantis Tarptautinės telekomunikacijų sąjungos (ITU) Radijo ryšio reglamentu.

4.05 straipsnis. Radiolokatorius

1. Laivai gali naudoti radiolokatorių arba vidaus vandenų laivybos ECDIS įrenginį, kurio sistema gali būti naudojama eksploatuojant laivą su radiolokacinio atvaizdo superpozicija (navigacinis režimas), tik tokiu atveju, jeigu:

a) jie turi radiolokatorių arba atitinkamais atvejais vidaus vandenų laivybos ECDIS įrenginį, pritaikytą vidaus vandenų laivybos poreikiams, taip pat kurso keitimo greičio indikatorių. Ši įranga turi būti veikianti ir sertifikuota pagal vidaus vandenų laivybos poreikius, remiantis atitinkamų kompetentingų institucijų reikalavimais, taip pat atsižvelgiant į bendruosius radiolokacinės įrangos techninius reikalavimus, nurodytus 10 priede. Bet savarankiškai nejudantys keltai gali neturėti kurso keitimo greičio indikatorius;

b) laive yra asmuo, turintis teisės naudotis radiolokatoriumi liudijimą, išduotą pagal kompetentingų institucijų reikalavimus. Nepažeidžiant 1.09 straipsnio 2 dalies nuostatų, radiolokatorius gali būti naudojamas mokymo tikslais esant geram matomumui dieną ir naktį, net jeigu tokio asmens laive nėra;

c) jie, išskyrus mažuosius laivus ir keltus, turi trijų tonų garsinio signalo davimo įtaisą. Bet kompetentingos institucijos gali nenustatyti, kad būtų naudojama tokia sistema.

Nepažeidžiant 4.04 straipsnio nuostatų, mažieji laivai privalo turėti ir veikiantį radiotelefono įtaisą, skirtą ryšiui kanalu „laivas-laivas“ palaikyti.

2. Stumiamose ar velkamose vilkstinėse ir sujungtose grupėse 1 dalies reikalavimai taikomi tik laivui, kuriame yra vilkstinės ar sujungtos grupės laivavedys.

3. Greitaeigiai laivai privalo naudoti radiolokatorių⁷.

---

⁷ Vidaus vandenų keliuose, kuriuose tai leidžiama pagal nacionalinius įstatymus, greitaeigiai laivai, kuriuos leidžiama eksploatuoti tik dieną ir esant ne mažesniai kaip 1 km matomumui, gali neturėti radiolokacinio įrenginio ir posūkio kampinio greičio indikatorius.

6 priedas (CEVNI)

GARSINIAI SIGNALAI

I. SIGNALŲ GARSUMAS

Vidaus vandenu plaukiojimo laivuose naudojami mechaniniai garsinio signalizavimo prietaisai turi duoti garsinius signalus, kurių charakteristikos yra šios:

1. Dažnis

a) Laivų su mechaniniu varikliu, išskyrus mažuosius laivus, nurodytus b punkte, garsinių signalų pagrindinis dažnis turi būti 200 Hz, tolerancija $\pm 20\%$.

b) Nesavaeigių laivų ir mažųjų laivų pagrindinis garso dažnis turi būti didesnis kaip 350 Hz.

c) Trijų tonų garsinių signalų, kuriuos duoda laivai, plaukiojantys esant ribotam matomumui naudodami radiolokatorius, pagrindiniai garso dažniai turi būti 165–297 Hz, su bent dviejų tonų intervalu tarp aukščiausio ir žemiausio tono.

2. Garso slėgio lygis

Toliau nurodyti garso slėgio lygiai išmatuojami arba nustatomi 1 metro atstumu priekyje nuo ruporo angos centro, matavimas pagal galimybes turi būti atliekamas atviroje vietovėje.

a) Laivų su mechaniniu varikliu, išskyrus mažuosius laivus, nurodytus b punkte, garso slėgio svartinis lygis turi būti 120–140 dB(A).

b) Nesavaeigių laivų ir mažųjų laivų, kurie nepritaikyti arba nenaudojami vilkti laivams, kurie nėra mažieji laivai, garso slėgio svartinis lygis turi būti 100–125 dB(A).

c) Trijų tonų garsinių signalų, kuriuos duoda laivai, plaukiojantys esant ribotam matomumui naudodami radiolokatorius, kiekvieno tono garso slėgio svartinis lygis turi būti 120–140 dB(A).

II. GARSO SLĖGIO LYGIO KONTROLIAVIMAS

Garso slėgio lygį turi kontroliuoti kompetentingos institucijos sonometru, atitinkančiu Tarptautinės elektrotechnikos komisijos standartą (žr. IEC.179), arba IEC paprastu standartiniu sonometru (žr. IEC.123).

III. LAIVŲ GARSINIAI SIGNALAI

Garsiniai signalai, kurie nėra dūžiai į varpą ir trijų tonų garsiniai signalai, turi būti duodami kaip vienas ar keli vienas po kito einantys garsai, turintys šias charakteristikas:

- trumpas garsas: apie 1 sekundę trunkantis garsas;

- ilgas garsas: apie 4 -6 sekundes trunkantis garsas.

Tarpas tarp dviejų vienas po kito einančių garsų turi būti apie vieną sekundę, išskyrus „labai trumpų garsų seriją“, kurią turi sudaryti bent šeši garsai iš eilės, kurių kiekvienas trunka apie ketvirtį sekundės su tokios pat trukmės tarpais tarp jų.

Signalai, kurie leidžiami naudoti mažiesiems laivams, čia nuspalvinti raudonai, bet juodai visoje likusioje vadovėlio medžiagoje.

	Suku į dešinę
	Suku į kairę
	Plaukiu atbulas
	Negaliu manevruoti
	Neleidžiu aplenkti
	Grėšiantis susidūrimo pavojus (6 arba daugiau trumpų)

	Dėmesio
	Ruošiuosi sukti į dešinę
	Ruošiuosi sukti į kairę
	Noriu aplenkti iš dešinės
	Noriu aplenkti iš kairės
	Išplaukiu iš uosto (intako) ir kertu vandens kelią
	Išplaukiu iš uosto (intako) ir suku į dešinę
	Išplaukiu iš uosto (intako) ir suku į kairę

NELAIMĖS SIGNALAI:

	Ištisiniai ilgi garso signalai
	Ištisinės varpo dūžių serijos

COLREG-72 D dalis
GARSINIAI SIGNALAI

32 taisyklė. Nuostatos

- (a) Sąvoka „švilpukas” reiškia bet kokią garso signalo padavimo įrangą, galinčią sukelti nurodytus garsus ir atitinkančią reikalavimus, nurodytus III priede.
- (b) **Sąvoka „trumpas garsas” reiškia apie 1 sekundės trukmės garsą.**
- (c) **Sąvoka „ilgas garsas” reiškia garsą, kuris tęsiasi 4-6 sekundes.**

33 taisyklė. Garso signalų įranga

- (a) Laivas, kurio ilgis 12 m ir daugiau, turi turėti švilpuką; laivas kurio ilgis 20 m ir daugiau, turi turėti švilpuką ir varpą; laivas kurio ilgis 100 m ir daugiau, turi turėti, papildomai prie aukščiau išvardintų, gongą, kurio tonas ir skambesys negalėtų būti supainiotas su varpo garsu. Švilpukas, varpas ir gongas turi atitikti šių taisyklių III priedo reikalavimus. Varpas ir gongas gali būti pakeisti kitais įrenginiais, turinčiais tas pačias charakteristikas, bet turi būti numatyta galimybė duoti signalus rankiniu būdu.
- (b) Laivas, mažesnis negu 12 m ilgio neprivalo turėti įrangos, nurodytos (a) punkte, bet jeigu jos neturi, tai jis turi būti aprūpintas kitomis efektyviomis garso signalų padavimo priemonėmis.

Garso signalų įranga

Laivo ilgis, m	Švilpukas	Varpas	Gongas	Girdimumo atstumas
Mažiau nei 12 m.	Nereikalaujama turėti įrangos pagal šią taisyklę, bet turi būti aprūpintas kitomis, efektyviomis garso padavimo priemonėmis.			
12 m ir daugiau bet mažiau kaip 20m	X			Toliau kaip 1 km arba 0,5jm
20 m ir daugiau	X	X		Toliau kaip 2 km arba 1jm
100 m ir daugiau	X	X	X	Toliau kaip 3-4km arba 1,5-2jm

34 taisyklė. Manevravimo ir įspėjamieji signalai

- (a) Kai laivai mato vienas kitą, tai plaukiantis laivas su mechaniniu varikliu, manevruodamas kaip reikalauja šios taisyklės, turi parodyti savo manevrą švilpuku:
- **1 trumpas signalas (.) - keičiu kursą į dešinę;**
  - **2 trumpi signalai (..) - keičiu kursą į kairę;**
  - **3 trumpi signalai (...) - variklis dirba atbuline eiga.**
- (b) Laivas kartu su garso signalais nurodytais punkte (a) gali duoti šviesos signalus:
- i) šviesos signalų reikšmės identiškos (a) punkto signalams;
  - ii) vieno blyksnio trukmė 1 sek, intervalas tarp blyksnių 1 sek, intervalas tarp signalų ne mažiau 10 s;
  - iii) tokiam signalui naudojamas žibintas, jeigu įrengtas, turi būti šviečiantis balta spalva, aplink šviečiantis, matomas mažiausiai 5 mylių atstumu ir atitikti I priedo reikalavimus.
- (c) Kai laivai mato vienas kitą siaurumoje arba fārvateryje:
- i) laivas, ketinantis aplenkti kitą, sutinkamai su taisykle 9 (e)(i), privalo parodyti savo ketinimus garsiniu signalu:
    - **2 ilgi 1 trumpas signalas (—.) - noriu jus aplenkti iš jūsų dešiniojo borto;**
    - **2 ilgi 2 trumpi signalai (—..) - noriu jus aplenkti iš jūsų kairiojo borto;**
  - ii) laivas, kurį ketinama aplenkti, privalo patvirtinti savo sutikimą signalu:
    - **ilgas, trumpas, ilgas, trumpas signalai (-- . -- .).**

- (d) Kai laivai, matydami vienas kitą, suartėja, ir dėl kokios nors priežasties negali suprasti vienas kito ketinimų arba veiksmų, arba abejoja, kad kitas laivas vykdo šių taisyklių reikalavimus, toks laivas privalo nedelsdamas pranešti apie tai duodamas mažiausiai penkis trumpus signalus švilpuku. Toks signalas gali būti dubliuojamas šviesos signalu, duodant ne mažiau penkių trumpų ir greitų blyksnių.
- (e) Laivas, artėjantis prie farvaterio posūkio arba tokios siaurumos ar farvaterio vietos kur kiti laivai gali būti nematomi dėl esančių kliūčių, privalo duoti vieną ilgą signalą. Toks signalas privalo būti pakartotas kito laivo esančio už posūkio.
- (f) Jeigu laive švilpukai išdėstyti daugiau kaip 100 m atstumu vienas nuo kito, tai šios taisyklės signalai privalo būti duodami tik vienu švilpuku.

Manevravimo ir išpėjamieji signalai

Laivo manevras	Garso signalas.
Keičiu kursą į dešinę	Vienas trumpas signalas (1 s)
Keičiu kursą į kairę	Du trumpi signalai
Varytuvai dirba atbuline eiga	Trys trumpi signalai
Sąsiauryje, ketinu aplenkti iš dešinio borto	Du ilgi, vienas trumpas
Sąsiauryje, ketinu aplenkti iš kairio borto	Du ilgi, du trumpi
Lenkiamo laivo sutikimas būti aplenkiamam arba „Jus supratau“	Ilgas- trumpas-ilgas-trumpas
Išpėjamasis signalas	Ne mažiau penkių trumpų
Artėjant prie siaurumos posūkio	Vienas ilgas signalas
Žmogus už borto	Trys ilgi — — —

35 taisyklė. Garso signalai esant ribotam matomumui

Riboto matomumo rajonuose arba arti jų, dieną arba naktį, signalai nurodyti šioje taisyklėje privalo būti duodami taip:

- (a) **Laivas su mechaniniu varikliu, judantis vandens atžvilgiu, turi duoti vieną ilgą signalą ne rečiau nei kas 2 min.**
- (b) Laivas su mechaniniu varikliu, neturintis eigos vandens atžvilgiu, turi duoti, ne rečiau kaip kas 2 min., du ilgas signalus su 1s tarpu tarp jų.
- (c) Nevaldomas, riboto manevringumo, ribotos grimzlės, burlaivis, žvejojantis laivas, velkantis arba stumiantis vilkikas privalo duoti, vietoje signalų, nurodytų punktuose (a) ar (b), vieną ilgą ir du trumpus signalus, intervalais ne daugiau kaip 2 min.
- (d) Žvejojantis įsiinkaravęs laivas ir riboto manevringumo įsiinkaravęs laivas privalo vietoje signalų, nurodytų šios taisyklės (g) punkte duoti signalą, nurodytą (c) punkte.
- (e) **Velkamas laivas arba jeigu velkamų laivų daugiau negu vienas, tai paskutinis iš jų, jei jame yra įgula, privalo duoti signalą: vieną ilgą ir tris trumpus signalus, intervalais ne daugiau kaip 2 min. Jeigu praktiškai įmanoma, šis signalas turi būti duodamas iškart po vilkiko signalo.**
- (f) Kada stumiantis laivas ir laivas kurį stumia yra tvirtai sujungti į vientisą laivą, jis privalo duoti signalus kaip laivas su mechaniniu varikliu, nurodytus šios taisyklės (a) ar (b) punktuose.
- (g) **Įsiinkaravęs laivas** privalo intervalais ne daugiau negu 1 min intensyviai skambinti varpu apie 5 s. Laive, kurio ilgis 100 m ir daugiau, šis signalas varpu turi būti duodamas laivo priekyje ir netrukus po jo, laivagalyje intensyviai duodamas signalas gongu apie 5 s. Įsiinkaravęs laivas gali papildomai išpėti kitus laivus apie savo buvimo vietą ir susidūrimo pavojų duodamas švilpuku vieną trumpą, vieną ilgą vieną trumpą signalą nurodyta seka.
- (h) Laivas ant seklumos privalo duoti signalą varpu ir, jei taisyklės reikalauja, gongu, kaip nurodyta (g) punkte. Papildomai privalo duoti 3 atskirus smūgius į varpą prieš intensyvų skambinimą ir po jo. Laivas ant seklumos

papildomai gali duoti atitinkamą signalą švilpuku.

- (i) Laivas 12 m ilgio ir daugiau, bet mažiau nei 20 m neprivalo duoti signalų varpu, nurodytų punktuose (g) ir (h). Bet jei jis jų neduoda, privalo duoti kitą efektyvų garsinį signalą ne rečiau kaip kas 2 min.
- (j) Laivas, mažesnis nei 12 m ilgio, neprivalo duoti aukščiau nurodytų signalų, bet jei jis jų neduoda, privalo duoti kitą efektyvų garso signalą ne rečiau kaip kas 2 min.
- (k) **Locmanų laivas, vykdydamas savo pareigas, gali papildomai prie signalų nurodytų (a), (b), (g) punktuose, duoti signalą susidedantį iš 4 trumpų signalų.**

Locmaninis laivas, vykdydamas locmano pareigas esant ribotam matomumui, signalizuoja: Vienu ilgu ir keturiais trumpais garsiniais signalais.

Garso signalai esant ribotam matomumui

Laivo būklė	Garso signalas
Laivas su mechaniniu varikliu turi eigą vandens atžvilgiu	Vienas ilgas signalas (4-6 s), kas 2 min
Laivas su mechaniniu varikliu neturi eigos vandens atžvilgiu	Du ilgi signalai, kas 2 min
Nevaldomas, riboto manevringumo, ribotos grimzlės, burlaivis, žvejojantis, velkantis ar stumiantis vilkikas	Vienas ilgas, du trumpi, kas 2 min
Velkamas ar paskutinis iš velkamų (jei yra įgula)	Vienas ilgas, trys trumpi, kas 2 min
Įsiinkaravęs žvejojantis, įsiinkaravęs riboto manevringumo	Vienas ilgas, du trumpi, kas 2 min
Įsiinkaravęs	Greiti dūžiai į varpą apie 5 s, kas 1 min
Įsiinkaravęs laivas, kurio ilgis 100 m ir daugiau	Greiti dūžiai į varpą apie 5 s priekinėje dalyje, po to greiti dūžiai į gongą apie 5 s galinėje dalyje
Įsiinkaravęs (papildomas signalas švilpuku)	Trumpas, ilgas, trumpas
Ant seklumos (papildomas signalas švilpuku)	Trumpas, ilgas, trumpas
Ant seklumos	Trys atskiri dūžiai į varpą - greiti dūžiai į varpą apie 5 s - trys atskiri dūžiai į varpą, kartojama kas 1 min.
Ant seklumos, laivo ilgis 100 m ir daugiau	Trys atskiri dūžiai į varpą - greiti dūžiai į varpą apie 5 s - trys atskiri dūžiai į varpą; greiti dūžiai į gongą (po varpo)
Locmanų laivas	Taip pat kaip ir laivas su mechaniniu varikliu, plaukiantis ar įsiinkaravęs, papildomas atpažinimo signalas švilpuku - keturi trumpi signalai
Laivas, kurio ilgis 12-20 m, įsiinkaravęs ar ant seklumos, neprivalo duoti signalo varpu, bet turi duoti kitą efektyvų signalą	

36 taisyklė. Signalai dėmesiui atkreipti

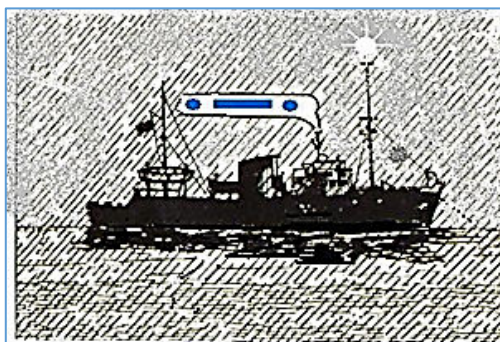
Bet kuris laivas, jeigu būtina atkreipti kito laivo dėmesį, gali duoti šviesos ir garso signalus, bet tokius, kurie per klaidą negalėtų būti palaikyti signalais, nurodytais šiose Taisyklėse, taip pat gali nukreipti prožektoriaus spindulį į pavojaus pusę, bet taip, kad netrukdytų kitiems laivams. Šviesos signalas, skirtas kito laivo dėmesiui atkreipti, turi būti toks, kad nebūtų supainiotas su navigaciniais žiburiais. Reikėtų vengti didelio intensyvumo ar besisukančių šviesų.

37 taisyklė. Nelaimės signalai

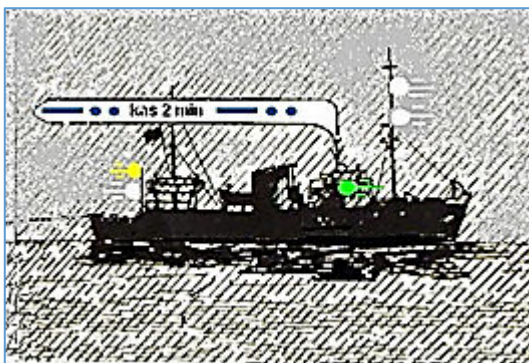
Kai laivas žūsta ir reikalauja pagalbos, jis privalo naudoti arba pakelti signalus, nurodytus šių Taisyklių IV priede

Papildomi pavyzdžiai

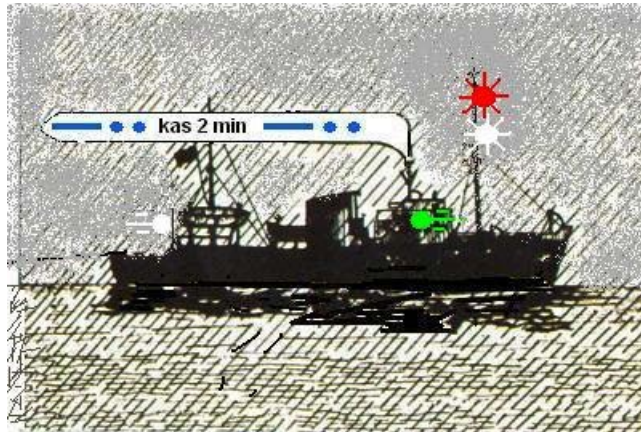
- **Signalas „prašau sustoti“: Horizontalus mosavimas signaline vėliava - dieną arba balta šviesa – naktį.**
- **Įsiinkaravęs arba ant seklumos stovintis pavienis savaeigis laivas arba vilkstinė, esant ribotam matomumui, perspėdamas artėjančius laivus, privalo signalizuoti: Privalo signalizuoti vienu trumpu, vienu ilgu ir vienu trumpu garsiniu signalu.**
- **Kurie laivai privalo turėti įrengtą garsinę signalizaciją, galinčią signalizuoti ilgais ir trumpais garsiniais signalais: Laivai su mechaniniu varikliu, kurių ilgis 7 m ir daugiau.**

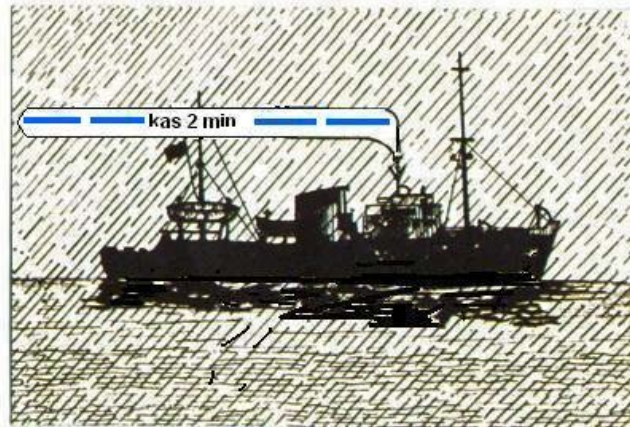
Įsiinkaravęs arba ant seklumos stovintis laivas

Laivas velkantis kitus laivus (nes laivugalyje geltona ir balta ugnis, ant laivo priekinio stiebo dvi baltos topinės ugnys ir garsinis signalas)

Žvejojantis laivas riboto matomumo sąlygomis

Laivas su mechaniniu varikliu nejudantis vandens atžvilgiu (sustojęs), riboto matomumo sąlygomis.

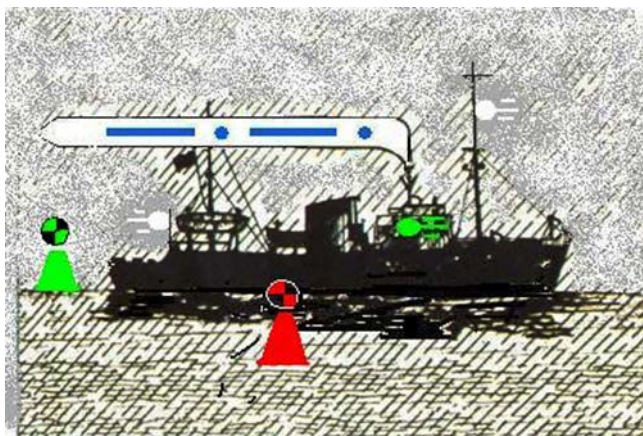
Laivas su mechaniniu varikliu dreifuojantis vidaus vandenyse, riboto matomumo sąlygomis.

Laivas su mechaniniu varikliu, judantis vandens atžvilgiu

Laivas, kuris perspėja kitą laivą apie gresiantį pavojų

Lenkiamas laivas, duodantis sutikimą aplenkti.